

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
комунального некомерційного підприємства «Вінницька обласна клінічна
психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенка
Вінницької обласної Ради»**

20.02.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 20.02.2025 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування комунального некомерційного підприємства «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної Ради» (далі – заклад, лікарня).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Любченко Наталія Михайлівна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Петросов Владислав Георгійович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Шетанкова Надія Михайлівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Комунальне некомерційне підприємство «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної Ради» здійснює медичну практику з надання амбулаторної вторинної та стаціонарної медичної допомоги дитячому та дорослому населенню з психіатрії, неврології, нейрохірургії, медичної психології і психіатрії; забезпечує обстеження, лікування та реабілітацію пацієнтів; надає послуги догляду із забезпеченням проживання для осіб з розладами психіки та поведінки; проводить висококваліфіковану лікувально-діагностичну допомогу населенню та оцінювання повсякденного функціонування людини.

Лікарня розташована за адресою: м. Вінниця, вул. Пирогова, 109.

Керівник закладу: Кучерук Софія Олегівна – директор закладу.

Штатна чисельність персоналу закладу складається з наступних посад: директор – 1,0 шт. одн., медичний директор – 1,0 шт. одн., заступник директора з медико-соціальної реабілітації та правової допомоги – 1,0 шт. одн., заступник медичного директора з неврологічної та нейрохірургічної допомоги – 1,0 шт. одн., заступник директора з технічних питань – 1,0 шт. одн., заступник директора з економічних питань – 1,0 шт. одн., головна медична сестра – 1,0 шт. одн., фахівець із зв'язку з громадськістю – 1,0 шт.

одн., уповноважений з антикорупційної діяльності – 1,0 шт. одн., фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб – 1,0 шт. одн., завідувач відділенням – 28,0 шт. одн., лікарі різних спеціальностей – 204,0 шт. одн., лікарі інтерни – 24,0 шт. одн., середній медичний персонал – 389,5 шт. одн., молодший медичний персонал – 336,0 шт. одн., спеціалісти – 54,5 шт. одн., інші – 153,5 шт. одн. Укомплектованість штатів лікарями складає 95 %, із них атестовано 99 %.

Вакантні посади: лікарі – 17,25 шт. одн., фармацевт – 0,5 шт. одн., асистент фармацевта – 1,0 шт. одн., середній медичний персонал – 23,5 шт. одн., молодший медичний персонал – 9,25 шт. одн., інші – 42,75 шт. одн.

До структури лікарні входять 20 відділень: 1 відділення – багатопрофільне реабілітаційне; 2 відділення – психіатричне змішане для дорослих з ліжками первинного психіатричного епізоду; 3 відділення – неврологічне змішане; 4, 21 відділення – психіатричні змішані для дорослих; 5 відділення – неврологічне з порушенням мозкового кровообігу; 6, 7, 12, 19 відділення – психіатричні чоловічі для дорослих; 8 відділення – психіатричної та паліативної допомоги; 10, 11, 15 відділення – психіатричні жіночі для дорослих; 16 відділення – психіатричне для дітей; 17, 18 відділення – психіатричні змішані для дорослих; 20 відділення – нейрохірургічне з рентгеноопераційним блоком; 22 відділення – неврологічне для хворих з гострим порушенням мозкового кровообігу (інсультне) інтенсивної терапії; відділення анестезіології з ліжками інтенсивної терапії; приймальне відділення; обласний дитячий центр психічного здоров'я з консультативним прийомом, з ліжками денного перебування та цілодобового стаціонару; консультативна поліклініка; кабінет замісної підтримувальної терапії пацієнтів з опіоїдною залежністю; клініко-діагностична лабораторія; відділення променевої діагностики; відділ інфекційного контролю, аптека. На базі консультативної поліклініки працюють мультидисциплінарні психіатричні команди та паліативні бригади.

Проектна потужність лікарні розрахована на перебування 812 осіб. На день відвідування у закладі перебувало 813 пацієнтів, із них 288 жінок та 39 неповнолітніх пацієнтів.

У закладі перебуває 12 внутрішньо переміщених осіб, 12 недієздатних осіб та 283 особи з інвалідністю (І група – 16 пацієнтів, II група – 216 пацієнтів, III група – 51 пацієнт).

Лікарня має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальностями: організація і управління охороною здоров'я, акушерство і гінекологія, анестезіологія, бактеріологія, дерматовенерологія, дієтологія, дитяча анестезіологія, дитяча неврологія, ендокринологія, кардіологія, клінічна лабораторна діагностика, клінічна біохімія, медична психологія, неврологія, нейрохірургія, отоларингологія, офтальмологія, педіатрія, психіатрія, психотерапія, рентгенологія,

стоматологія, терапія, ультразвукова діагностика, фізіотерапія, функціональна діагностика, хірургія, фізична та реабілітаційна медицина, наркологія, епідеміологія, гематологія, онкологія, ортопедія та травматологія, ендоскопія, медицина невідкладних станів, професійна патологія; за спеціальностями молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа, сестринська справа (операційна), лабораторна справа (гігієна), лабораторна справа (клініка), лабораторна справа (клініка), медична статистика, рентгенологія, лікувальна справа. Комунальне некомерційне підприємство «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Юценка Вінницької обласної Ради» має ліцензію на право здійснення господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (придбання, зберігання, перевезення, використання та знищення), термін дії до 28.11.2029. Закладом укладено договір з Товариством з обмеженою відповідальністю «Еко Захист – Україна» про надання послуг з управління відходами від 05.02.2025 № 344/В-25/92 з терміном дії до 31.12. 2025.

Скарг від пацієнтів на неналежне жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, видів поводження і покарання з боку персоналу не надходило. Пацієнти позитивно оцінюють відношення до них персоналу закладу та умови їх перебування.

Пацієнтам надається психіатрична допомога згідно галузевих стандартів та клінічних протоколів розроблених на засадах доказової медицини. Медична документація ведеться відповідно до чинного законодавства.

Позитивний досвід, який може бути поширений в інших лікувальних закладах.

З метою застосування превентивних заходів, створення належного терапевтичного середовища та подальшого запобігання випадків жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання у лікарні активно впроваджується міжнародна модель «Safewards», спрямована на зменшення кількості обмежувальних заходів до пацієнтів, поліпшення стосунків між персоналом і пацієнтами, підвищення рівня безпеки у відділеннях. Адміністрацією закладу розроблена дорожня карта такого впровадження, видані відповідні накази. Наразі модель активно впроваджується у відділеннях закладу (фото 1, 2).

У лікарні в 2024 році створений та функціонує кабінет замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) для осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання психоактивних речовин

Заклад забезпечений достатньою кількістю лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Відділення лікарні забезпечені медичним обладнанням відповідно до наявних потреб, що позитивно впливає на якість та своєчасність надання необхідної медичної допомоги пацієнтам (фото 3, 4).

У лікарні введено в експлуатацію спіральний комп'ютерний томограф, відкрито два відділення для надання паліативної допомоги. Встановлено електричний підйомник у відділенні реабілітації (фото 5), спеціальні маркери для осіб з порушенням зору, придбана оргтехніка та інструменти реабілітаційного оцінювання, обладнання для залів фізичної реабілітації, ерготерапії, а також функціональні ліжка з електроприводом. Облаштовано та укомплектовано кабінет асистивних технологій, обладнано місце для ортезування.

Лікарня має позитивний досвід щодо співпраці з міжнародними благодійними організаціями. Залучено благодійний грант на проведення ремонтних робіт для кабінету ЗПТ, благодійна допомога на виконання поточного ремонту та облаштування санітарно-гігієнічних приміщень для осіб з обмеженими можливостями (фото 6, 7). Налагоджена співпраця з Програмою розвитку Організації Об'єднаних націй щодо безповоротної міжнародної технічної допомоги у вигляді медичного обладнання для підтримки реабілітації осіб з інвалідністю. Також заклад отримує медичне обладнання у вигляді благодійної та гуманітарної допомоги від МОЗ, Міжнародного комітету Червоного хреста та інших міжнародних благодійних фондів для підтримки, розвитку та надання висококваліфікованої медичної допомоги населенню.

Утилізація медичних відходів закладом здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства (фото 8, 9, 10).

Пацієнти, відповідно до стану здоров'я, мають можливість вільно пересуватись по закладу та перебувати на прогулянках. Кожне відділення має свій відокремлений прогулянковий двірник оснащений лавками та альтанками для відпочинку.

На базі лікарні функціонують кімнати для проведення виїзних судових засідань.

Пацієнти отримують чотириразове харчування, окремим пацієнтам із супутніми соматичними захворюваннями забезпечується лікувальне харчування (фото 11).

На момент відвідування в закладі здійснюється ремонт приміщень харчоблоку та пральні. Введена в експлуатацію артезіанська свердловина, останній протокол випробувань води № 378 від 12.02.2025 виданий випробувальним центром Державна установа «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Попередні зауваження.

За результатами попереднього відвідування групи НПМ 20.07.2023 виявлено наступні порушення та недоліки:

кількість пацієнтів у лікарні значно перевищує кількість наявних ліжок;

у лікарні перебувають особи, які вже не потребують лікування в умовах стаціонару, але потребують соціального захисту та догляду;

деякі пацієнти лікарні потребують відновлення документів, що посвідчують особу;

ізолятор для осіб, хворих на інфекційні захворювання, тимчасово не функціонує через проведення ремонтних робіт;

санітарно-гігієнічні приміщення лікарні не обладнані елементами доступності для осіб з інвалідністю та пацієнтів, які потребують сторонньої допомоги (поручнями, штангами, відкидними сидіннями тощо);

у деяких відділеннях встановлені ґрати на вікнах, які у разі виникнення пожежної небезпеки не можуть розкриватися, розсуватися або зніматися. Також у лікарні відсутні встановлені пристрої для подавання звукових сигналів з метою оповіщення людей на випадок пожежі.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. У деяких палатах відділень відсутні приліжкові тумби, стільці та шафи для зберігання речей пацієнтів, що не забезпечує дотримання вимог пункту 8.3.2.7 основних положень ДБН В.2.2.-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення» (фото 12).

Європейській комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Стандартів КЗК) у пункті 34 наголошує на важливості створення позитивного терапевтичного середовища у лікарні, що передбачає забезпечення пацієнту достатнього простору для проживання, так само як і нормального освітлення, опалення та провітрювання, а також підтримання закладу в належним чином відремонтованому стані, який відповідає гігієнічним нормам, що встановлені для лікарняних закладів. Бажано, щоб у розпорядженні пацієнтів були тумбочки біля ліжок, шафи для одягу та сантехнічне облаштування таким чином, щоб не порушувати права пацієнта на приватність під час здійснення гігієнічних процедур.

2. У лікарні перебувають особи, які не потребують лікування в умовах стаціонару, але потребують соціального захисту та догляду. Працівники закладу пояснюють неможливість переведення до відповідних закладів соціального захисту пацієнтів через відсутність в цих закладах вільних місць, що призводить до порушення статті 18 Закону України «Про соціальні послуги» та право таких осіб, на соціальний захист гарантований статтею 46 Конституції України.

3. У порушення пункту 34 Стандартів КЗК у деяких відділеннях лікарні відсутні умови для вільного пересування маломобільних осіб (наявні високі сходи, пороги, відсутні пандуси, підйомники, поручні, тощо) (фото 13, 14).

4. В лікарні облаштовано найпростіше укриття, яке розташоване в підвальних приміщеннях закладу, площею 106,8 м² та розраховане на одночасне перебування 180 осіб, що є не достатнім та не забезпечує безпечного перебування пацієнтів та медичного персоналу під час оголошеного сигналу «Повітряна тривога».

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вінницькій обласній військовій адміністрації:

вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у комунальному некомерційному підприємстві «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної Ради»;

забезпечити контроль за дотриманням прав людини і громадянина, реалізацію законних прав та інтересів пацієнтів на охорону здоров'я та медичну допомогу у комунальному некомерційному підприємстві «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної Ради».

Комунальному некомерційному підприємству «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенко Вінницької обласної Ради» забезпечити:

доукомплектування штату працівників;

доступність приміщень для маломобільних осіб;

облаштування палат закладу відповідно до вимог основних положень ДБН В.2.2.-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення»;

облаштування на території закладу укриття для безпечного перебування на території закладу пацієнтів та медичного персоналу під час оголошення сигналу «Повітряна тривога».

Додаток: фото до звіту.

Керівник групи – головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Наталія Любченко

Фото до звіту

Фото 1

Фото 2

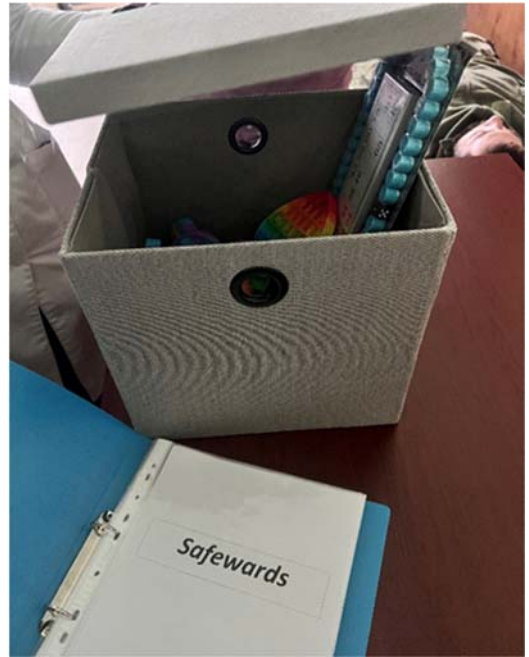

Фото 3

Фото 4

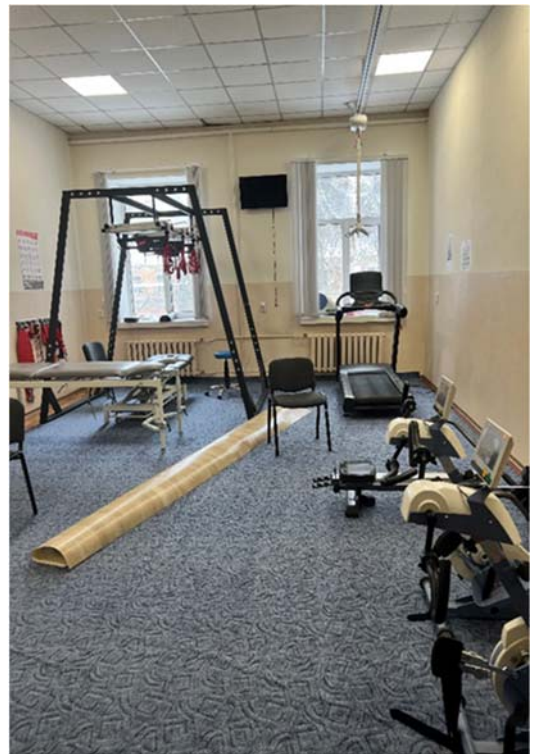

Фото 5

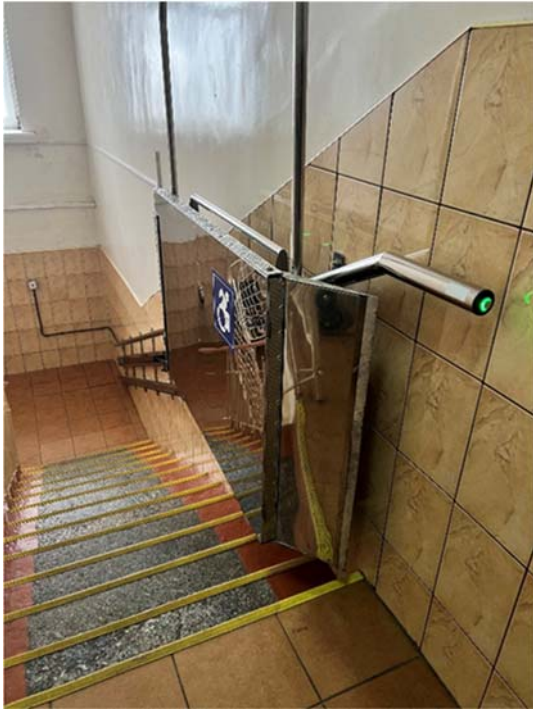

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

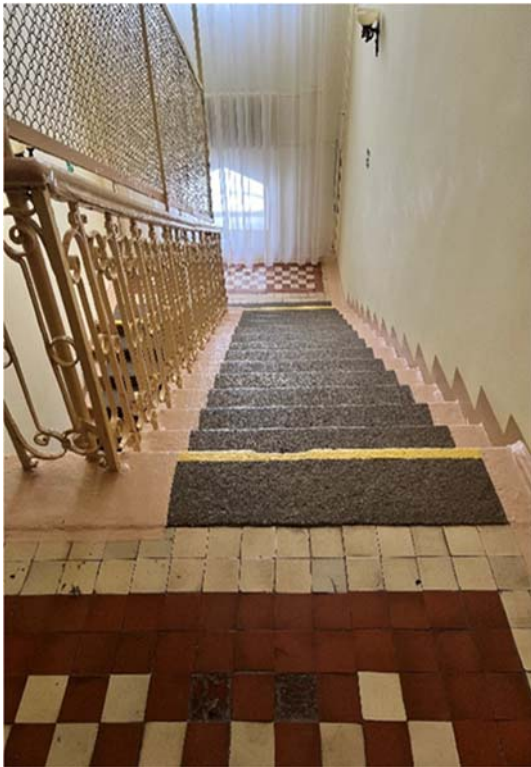

Фото 14

